

Asia: VN/1684/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi siviilipalveluslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Hyvinvointialueiden, hyvinvointiyhtymien ja kuntayhtymien lisääminen palveluspaikkojen listaan. Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Adoptioperheet ry kiittää mahdollisuudesta lausua siviilipalveluslain muuttamiseen. Kannatamme esitettyjä muutoksia.

2. Perhevapaauudistuksen mukaiset terminologiset muutokset sekä oikeus vanhempainvapaaseen sekä biologisen lapsen syntymän että adoptiolapsen sijoittamisen yhteydessä. Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Adoptioperheet ry kiittää mahdollisuudesta lausua siviilipalveluslain muutokseen. Kiitämme sitä, että adoptiovanhempien vanhempainvapaa on yhdenvertainen muiden perheiden kanssa. Siviilipalveluslain ongelma on kuitenkin sama kuin perhevapaauudistuksessa. Adoptio-odottajalla ei ole oikeutta raskausrahaa vastaavaan odotusrahaan eikä sen mukaiseen vapaaseen. Mikäli vanhemmat odottavat lasta kansainvälisen adoption kautta, tulee vanhempien oleskella kohdemaassa useista päivistä useisiin viikkoihin ennen kuin he saavat lapsen hoitoonsa, mistä alkaa oikeus vanhempainvapaaseen. Adoptiovanhemmat joutuvat käyttämään hakumatkaan ja muihin lapsen perheeseen tulon valmisteluihin lomaa tai palkattomia vapaita. Muun muassa Adoptioperheet ry esitti adoptiovanhemmille omaa raskausrahaa vastaavaa odotusrahaa, joka olisi suojannut adoption edellyttämiä vapaita ja ansionmenetyksiä työstä ennen vanhempainvapaan alkamista. Koska tätä oikeutta ei adoptiovanhemmille tullut, ei siviilipalveluslakiinkaan olla nyt esittämässä vapaata vanhemmille lapsen hakumatkaa varten. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että siviilipalveluksen suorittaminen voi muodostaa esteen perheytymiselle kansainvälisen adoption kautta palveluksen aikana, koska adoptio edellyttää oleskelua kohdemaassa ennen vanhempainvapaan alkamista. Käytännössä tällaiset tilanteet ovat harvinaisia, koska Suomen adoptiolaki edellyttää, että adoptiohakijan on oltava vähintään 25-vuotias. Yksittäisille perheille tilanne voi kuitenkin muodostua kestävämmäksi. Toivomme, että tämä huomioidaan siviilipalveluksen aikaisten lomien myöntämisessä, kun lomaa haetaan adoptiolapsen hakumatkan toteuttamiseksi, jotta siviilipalveluksen suorittaminen ei keskeytä adoptioprosessia ja muodosta estettä adoption vahvistamiseen.

Nyman Jenny
Adoptioperheet ry